

НАРОДЫ ПАТРАБУЮЦЬ МІРУ

ГАНЬБА АГРЭСАРАМ

Песторыя ведае нямаля фактаў жудаснага вераломства чалавечаненавіснага супраць чалавечай і чалавечыні. Але гэтыя факты, прама скажам, бядаюць перад вераломствам разбойнага Пентагона, атлусеўшага Уол-стрыта і чорнага Белга дома.

Народы ўсёй планеты з неспрытнасцю чакалі 16 мая 1960 года. Яны шчыра спадзяваліся, што гэты дзень стане светлай датай у іх жыцці, што неба над іх галавамі лягчы больш пасвятлее, што злавесны цень вайны не пакрадзеца больш да іх ачагоў...

Савецкі ўрад усё рабіў для таго, каб спрадзілася гэтая надзея народаў. Ён нястомна расціскаў заважы, награванчаныя за гады «халоднай вайны», дабіваўся ліквідацыі падзронасці і прадзятасці ў міжнародных адносінах, прапаноўваў і ажыццяўляў меры па мерах па ўмацаванню справы міру.

Наша краіна ішла да круглага стала перагавораў у Парыжы з адкрытай душой і чыстым сэрцам, з добрымі і шчырымі намерамі.

І іменна таму мы не змаглі сесці за круглы стол... Мы правілі б непавагу да сваёй вялікай краіны, да сваёй свяшчэннай справы, калі б селі побач з партнёрам, за пазухай у якога ляжаў камень.

Кіруючыя колы Злучаных Штатаў Амерыкі прышлі на нараду з тым, чым і сустракалі яе; прышлі са сваім звычайным багажом — нахобствам і каварствам, лютай нянавісцю да сацыялістычных краін, да чалавечай прагрэсу. Яны правілі адпаведную «падытоўку» да нарады, паслаўшы ў нашу мірнае неба паветраныя піраты, адзін з якіх па-май-старэку збіты пашымі ракетчыкамі.

Пра якой умове магло паўстаць нарада ў вярхах? Пра адну і бяспрэчна абавязковай умове: Злуча-

ныя Штаты павінны былі папрасіць у нашай краіны прабаўня за свой вераломны акт, асудзіць пірацкі дзеянні амерыканскай ваеншчыны, запэўніць, што такія дзеянні больш ніколі не паўтарацца. Але Злучаныя Штаты Амерыкі не зрабілі гэтага. І мы яшчэ раз пераканаліся: заўзяты ўломшчык добраахвотна не аддае сваю адмычку, разбойнік з вялікай дарогі добраахвотна не адмаўляецца ад сваёй дубіны.

Так, мы пазбаўлены магчымасці гаварыць аб выніках нарады. Яна не адбылася. Яе сарвалі амерыканскія агрэсары, якіх палюхае ўжо адна думка, што на зямлі можа панаваць мір, што народы і дзяржавы могуць жыць у добрай згодзе і дружбе.

І ўсё ж мы маем магчымасць гаварыць калі не аб выніках нарады, дык аб выніках усяго таго, што адбылося ў гэтыя дні ў Парыжы.

Есць на свеце людзі, якія вераць у «добрадзейнасць» амерыканскіх правіцеляў і ўладароў грашовых сейфаў. Цяпер такіх людзей стане менш. Адкрытыя вочы на факты, якія ўбачыць, што амерыканскі імперыялізм — гэта злысні і каварны вораг чалавечай свабоды, чалавечай шчасця, гэта ненажерная пачвара, гатовая праглынуць усё жывое, аблытаць сваімі атручанымі цянетамі ўсю зямлю.

Есць усе падставы сказаць, што пасля таго, што адбылося ў Парыжы, сілы міру яшчэ больш памножыліся, яшчэ больш умацаваліся. Незлічоныя арміі барацьбітоў за мір будуць яшчэ больш пільныя, іх не засцігнуць знянцэны новыя падкопы амерыканскіх імперыялістаў.

У апошнія дні прэстыж людзей зямлі яшчэ больш пераканаліся, што наша Савецкая Радзіма — гэта выкасарны і нястомны барацьбіт за мір, светач і спяганосец міру.

Барацьба за мір—нялёгкае спра-

ва. Але гэтая справа пераможа! Усім, каму дораг мір, трэба змагацца за яго так, як змагаюцца за яго наш савецкі народ, наш Савецкі ўрад, наш дарогі Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў.

Вечаслаў ПАЛЕСКІ.

Вера ВЯРБА

МІР ЗЯМЛІ

Людзі свету ў гарадах і сёлах, Узніміце свой магунты голас!

І на кіліч у абарону міру

Усе выходзьце: ад снягоў Паміра

Да ільдоў паўночных акіяна,

Да сьпучых Афрыкі барханаў.

Хлеббароб, выходзь хутчэй на нівы.

Пачынай, рыбак, улоў шчаслівы,

Прытулі дзяцей да сэрца, маці,

Каб твайго трыгоў не знаць ім.

Збіты ў небе над зямлёй зялёнай

Самалёт, пасланы Пентагонам.

А ці ж слэз людскіх змялела мора?

Ці ж удоў, сірот забыта гора?

Хіба выбух помсты міжнароднай

Не мацней за бомбы вадароднай?

Дык выходзьце ж у паход суровы.

Несучы ў сэрцах праўны словы,

Паіскайце рукі у яднанні —

Мір зямлі! Праца, і каханне!

Кінанавелы аб камсамоле

Да 40-годдзя камсамолу Беларусі, якое адзначаецца ў гэтым годзе, кінастудыя «Беларусьфільм» выпускае чатыры мастацкія навелы. У іх будзе расказана аб баявым і працоўным герцічным шляху камсамолу рэспублікі.

Першая наваела сцэнарыста М. Фігуроўскага паказвае беларускаму маладзю ў перыяд грамадзянскай вайны. Другая — па сцэнарыю М. Гарулева — ўзвясціць працоўны шлях палітэкамаў у перыяд першых пяцігодкаў Вялікай Айчыннай вайны, аб іх барацьбе з фашызмі і акупантамі ў тылу ворага адмацаваў аўтары Ул. Караткевіча. І яшчэ адна наваела, напісаная М. Фігуроўскім, расказвае аб працоўным будні камсамолу ў нашы дні.

Пастаўка навед даручана маладым кінарэжысёрам, выхаванцам Удэсаўскага дзяржаўнага інстытута кінамаграфіі В. Турану, А. Ястрабану, Б. Сцяпанаву, выпускніку рэжысёрскага курсу пры «Масфільме» С. Навумаву. Здымаць карціны даверліва маладым кінарэжысёрам А. Заблоцкаму, І. Рымшэўскаму, О. Аўдзеву. Галоўным апэратарам назначан Г. Уладэнкаў.

Для ўдзелу ў кінанаваелах шырока прыцягнуты студэнты Беларускага тэатральна-мастацкага інстытута і вучэбнай студыі пры «Беларусьфільме», дзе без адрыву ад вытворчасці адукацыйна-прафесійнага і службовы мініскіх прадрываў і ўстаноў.

(БЕЛТА)

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СЯЮЗА ПІСЬМЕНнікаў БССР

№ 41 (1470)

Субота, 21 мая 1960 года

Цана 40 кап.

Вера ВЯРБА

Выстаўка прыкладнога мастацтва

Адкрылася рэспубліканская выстаўка народнага і прыкладнога мастацтва. Аб тым, што даўно наспела неабходнасць такой выстаўкі, сведчаць зацікаўленасць, з якой аглядаюць яе працоўныя Мінска, ды не толькі Мінска. Каб паглядзець лепшыя ўзоры, якія выпускае або ў хуткім часе будзе выпускаць лёгкая прамысловасць рэспублікі, сюды прыязджаюць людзі і з іншых гарадоў. У кнізе водгукаў ужо з'явілася шмат запісаў, дзе наведвальнікі выказваюць свае адносіны да выстаўкі.

Усе пагаджаюцца на адным—выстаўка выдатная і пажадана было б, каб экспанаты, якія тут размешчаны, хутчэй укараняліся ў вытворчасць. Але аглядаць выстаўку. У працёрным вестыбولى першага паверху Дома ўрада экспануюцца мэбля. Тут ёсць лепшыя ўзоры прадукцыі Гомельскай, Слонімскай, Гродзенскай, Нова-Беліцкай, Мінскай, Барысаўскай і іншых мэблевых фабрык. Экспанаты падабраны па камплектах, прыстасаваных для абсталявання

адной кватэры. Першае, што кідаецца ў вочы, калі аглядаеш такі пакой, гэта харавое, зручнасць у выражэнні і прастата падабраных твораў. Адрозніваецца ад звычайнага густ мастакоў-мэбелшчыкаў, па асімілах якіх выкананы гэтыя рэчы.

Вось афармленне пакоя, зробленае па асімілах мастака М. Роя. У пакоі некалькі рэчаў. Прыгожы скартэра з адзіночнай крышкай. Гэта па сутнасці кніжная шафа, але ў той жа час ён можа служыць і як пісьмовы стол і буфет.

Канала-ложак. Неважлікая, аграбная па сваіх памерах і па мастацкаму выкананню, яна даўно карыстаецца агульным прызнаннем. Асабліва зручная такая канала для жыхароў малагабарытных кватэр, бо пры неабходнасці яна лёгка ператвараецца ў ложак.

Габеленавыя пакрыцці краслаў добра спалучаюцца з драўлянымі канструкцыямі. Гэтак жа прыгожы і зручны выкананы іншыя рэчы. Мэбля наступнага пакоя прыстасавана

да таўскага малагабарытнага кватэры. Аўтар яе Б. Грубін умела выкарыстаў тут розныя матэрыялы — драўніну, пластыку і капроныя канструкцыі. Буфет і скартэра складаюцца з пасобных секцый, якія пры жадаванні могуць быць дапоўнены. Адабраным глядачоў карыстаецца абсталяванне кухні, выкананае на Бабруйскай мэблевай фабрыцы № 2. Прадметы тут з'яўляюцца белай і свежаасцю. У камплекце прадугледжана ўсё, што неабходна для гаспадыні. Заўвагу выклікае толькі іх памер. Ён крыху завялікі для сучасных кухань.

Што і казаць. Прыгожая мэбля, і надарна было б набыць такую. Але, на жаль, яе можна ўбачыць толькі на выстаўцы. Калі ж у магазінах і павуліцка пашта падобнае, дык адразу ствараецца чарга. Мэбля грудавастая, з чатырохзначнай лічбай на аржынку, не карыстаецца попытам у пакупнікоў. Але ёй перапоўненыя мэблевыя магазіны. Ствараецца супярэчнасць. З аднаго боку відаць, што нашы прадпрыемствы могуць выпускаць прыгожую, зручную і танную мэбля ў неабходнай колькасці, але выпускаюць чамусьці грудавастую і дарагую. Чаму б, напрыклад, не пашырыць выпуск такой мэбля, якую вырабляе Рэчыцкая фабрыка? Драўляныя канструкцыі ў спалучэнні з металічнымі — вельмі прыгожыя, да таго ж і не надта дарагія. Але людзі, ад якіх залежыць укараненне ў вытворчасць гэтыя навіны, кабыць, дронна вывучаюць патрэбы насельніцтва ды і бацця рызыкаваць. На жаль, яшчэ ёсць шмат кіраўнікоў, якія жывуць па прыніцы «як бы чаго не здарылася».

Але вярнемся да выстаўкі. На другім паверсе змешчаны вырабы швейнай, аўтовай прамысловасці, шкло, галантарэй і інш. Гэтыя рэчы таксама цешаць вока. Тут і прыгожыя дымчатыя сервізы і лотаспадобныя вазачкі шклозаводаў «Нёман» і імя Дзяржынскага. Усё прыгожа і якасна, але гэта таксама толькі на выстаўцы. У магазінах жа дарагі хрусцаль.

Цікаміся вырабамі керамічнай майстэрні мастацкага фонду БССР. Гэтыя традыцыйныя віды мастацкай творчасці беларускага народа паказваюць, што ёсць людзі, якія не даюць заснуць старажытнаму мастацтву. Вырабы, якія прадстаўлены тут (вазачкі, чарпакі і выглядзе сподыкаў), цешаць вока чысціняй фарбаў. Але для практычнага выкарыстання яны мала прыгодны. Для чаго, напрыклад, прыстасаваны ўвогуле прыгожы банок, у якім спалучаны чорны і шэры колер? Як дэкаратыўны прадмет, што можна ўжываць для кветак альбо алоўкаў, — ён не здатны, бо ў ім занадта вузкая рыльца, для ўважэння таўскага — няма ручкі. Унікае пытанне: чым кіраваліся стваральнікі гэтых рэчаў? (Дарэчы, імяны іх невядомы, бо на экспанатах няма зручкі). Дарэчы, народнае прыгожое, зручнае, якая б адначасова з эстэтычнымі якасцямі мела б і практычнае значэнне, альбо толькі дзіўныя глядачоў вычварнасныя формы? Варта ўлічыць запіс наведвальніка ў кнізе водгукаў: ён заўважае, што хатэласа б, каб вырабы майстэрняў мастацкага фонду былі прадстаўлены больш карыснымі і рэальнымі рэчамі. Тыя ж, якія тут выстаўлены, нагадваюць абстрактнае мастацтва.

Некаторыя тлумачаць, што гэтыя рэчы можна выкарыстаць як сувеніры для падарункаў іншаземцам сябрам. Але ж такая рэч не прадстаўляе сапраўднага твару беларускага мастацтва. Гэта хутчэй капіраванне захаднага мастацтва. Нахай правільна зразумоць нас аўтары гэтых выра-

НАПЯРЭДАДНІ СУСТРЭЧЫ

У першай палове верасня адбудзецца Декада беларускай літаратуры ў Латвіі.

Працоўныя Савецкай Латвіі рыхтуюцца да сустрэчы дарагіх гасцей — пісьменнікаў Беларусі. У сувязі з гэтым значна ўарасла колькасць перакладаў з беларускай мовы на латышскую. Выйшаў у свет і паступіў у продаж зборнік вершаў «Сляды гадоў» Максіма Танка ў перакладзе маладога паэта Яніса Плотніена. Кніга вершаў выдзелена тыражом 8 000 экзэмпляраў.

Выйшаў у свет таксама кніга выбраных вершаў П. Пагчанкі «Атканніны зарнішчы».

Днямі зладзена ў друк анталогія беларускай паэзіі. У ёй удзельнічаюць больш 40 паэтаў Беларусі (анталогія аб'ёмам 5 200 радкоў) (Іх вершы перакладзілі на латышскую мову вядучыя майстры паэтычнага слова).

Знаходзіцца ў друку і зборнік апаэзіі беларускіх пісьменнікаў. У яго ўвайшлі апаэзіі Івасі Брыля, Івана Шамякіна, Аркадзя Чарнышэвіча, Івана Грамовіча, Піліпа Пестрака, Усевалада Краўчанкі і іншых пісьменнікаў. У зборніку — 20 апаэзіяў семнаццаці аўтараў.

У праўленні Саюза пісьменнікаў Латвіі распрацоўваецца праграма правядзення Декады беларускай літаратуры. Будуць арганізаваныя экскурсіі, выступленні пісьменнікаў Беларусі, літаратурныя вечары і іншыя мерапрыемствы. Сустрэча сабрароў аб'явае быць эмястоўнай і цікавай.

У дзяржаўнай бібліятэцы да декады будзе арганізавана выстаўка кніг беларускіх пісьменнікаў, а ў магазінах — продаж гэтых кніг.

Н. ДАРОНІН.

Рыга.

Выстаўка прыкладнога мастацтва

Адкрылася рэспубліканская выстаўка народнага і прыкладнога мастацтва. Аб тым, што даўно наспела неабходнасць такой выстаўкі, сведчаць зацікаўленасць, з якой аглядаюць яе працоўныя Мінска, ды не толькі Мінска. Каб паглядзець лепшыя ўзоры, якія выпускае або ў хуткім часе будзе выпускаць лёгкая прамысловасць рэспублікі, сюды прыязджаюць людзі і з іншых гарадоў. У кнізе водгукаў ужо з'явілася шмат запісаў, дзе наведвальнікі выказваюць свае адносіны да выстаўкі.

Усе пагаджаюцца на адным—выстаўка выдатная і пажадана было б, каб экспанаты, якія тут размешчаны, хутчэй укараняліся ў вытворчасць. Але аглядаць выстаўку. У працёрным вестыбولى першага паверху Дома ўрада экспануюцца мэбля. Тут ёсць лепшыя ўзоры прадукцыі Гомельскай, Слонімскай, Гродзенскай, Нова-Беліцкай, Мінскай, Барысаўскай і іншых мэблевых фабрык. Экспанаты падабраны па камплектах, прыстасаваных для абсталявання

адной кватэры. Першае, што кідаецца ў вочы, калі аглядаеш такі пакой, гэта харавое, зручнасць у выражэнні і прастата падабраных твораў. Адрозніваецца ад звычайнага густ мастакоў-мэбелшчыкаў, па асімілах якіх выкананы гэтыя рэчы.

Вось афармленне пакоя, зробленае па асімілах мастака М. Роя. У пакоі некалькі рэчаў. Прыгожы скартэра з адзіночнай крышкай. Гэта па сутнасці кніжная шафа, але ў той жа час ён можа служыць і як пісьмовы стол і буфет.

Канала-ложак. Неважлікая, аграбная па сваіх памерах і па мастацкаму выкананню, яна даўно карыстаецца агульным прызнаннем. Асабліва зручная такая канала для жыхароў малагабарытных кватэр, бо пры неабходнасці яна лёгка ператвараецца ў ложак.

Габеленавыя пакрыцці краслаў добра спалучаюцца з драўлянымі канструкцыямі. Гэтак жа прыгожы і зручны выкананы іншыя рэчы. Мэбля наступнага пакоя прыстасавана

да таўскага малагабарытнага кватэры. Аўтар яе Б. Грубін умела выкарыстаў тут розныя матэрыялы — драўніну, пластыку і капроныя канструкцыі. Буфет і скартэра складаюцца з пасобных секцый, якія пры жадаванні могуць быць дапоўнены. Адабраным глядачоў карыстаецца абсталяванне кухні, выкананае на Бабруйскай мэблевай фабрыцы № 2. Прадметы тут з'яўляюцца белай і свежаасцю. У камплекце прадугледжана ўсё, што неабходна для гаспадыні. Заўвагу выклікае толькі іх памер. Ён крыху завялікі для сучасных кухань.

Што і казаць. Прыгожая мэбля, і надарна было б набыць такую. Але, на жаль, яе можна ўбачыць толькі на выстаўцы. Калі ж у магазінах і павуліцка пашта падобнае, дык адразу ствараецца чарга. Мэбля грудавастая, з чатырохзначнай лічбай на аржынку, не карыстаецца попытам у пакупнікоў. Але ёй перапоўненыя мэблевыя магазіны. Ствараецца супярэчнасць. З аднаго боку відаць, што нашы прадпрыемствы могуць выпускаць прыгожую, зручную і танную мэбля ў неабходнай колькасці, але выпускаюць чамусьці грудавастую і дарагую. Чаму б, напрыклад, не пашырыць выпуск такой мэбля, якую вырабляе Рэчыцкая фабрыка? Драўляныя канструкцыі ў спалучэнні з металічнымі — вельмі прыгожыя, да таго ж і не надта дарагія. Але людзі, ад якіх залежыць укараненне ў вытворчасць гэтыя навіны, кабыць, дронна вывучаюць патрэбы насельніцтва ды і бацця рызыкаваць. На жаль, яшчэ ёсць шмат кіраўнікоў, якія жывуць па прыніцы «як бы чаго не здарылася».

Але вярнемся да выстаўкі. На другім паверсе змешчаны вырабы швейнай, аўтовай прамысловасці, шкло, галантарэй і інш. Гэтыя рэчы таксама цешаць вока. Тут і прыгожыя дымчатыя сервізы і лотаспадобныя вазачкі шклозаводаў «Нёман» і імя Дзяржынскага. Усё прыгожа і якасна, але гэта таксама толькі на выстаўцы. У магазінах жа дарагі хрусцаль.

Цікаміся вырабамі керамічнай майстэрні мастацкага фонду БССР. Гэтыя традыцыйныя віды мастацкай творчасці беларускага народа паказваюць, што ёсць людзі, якія не даюць заснуць старажытнаму мастацтву. Вырабы, якія прадстаўлены тут (вазачкі, чарпакі і выглядзе сподыкаў), цешаць вока чысціняй фарбаў. Але для практычнага выкарыстання яны мала прыгодны. Для чаго, напрыклад, прыстасаваны ўвогуле прыгожы банок, у якім спалучаны чорны і шэры колер? Як дэкаратыўны прадмет, што можна ўжываць для кветак альбо алоўкаў, — ён не здатны, бо ў ім занадта вузкая рыльца, для ўважэння таўскага — няма ручкі. Унікае пытанне: чым кіраваліся стваральнікі гэтых рэчаў? (Дарэчы, імяны іх невядомы, бо на экспанатах няма зручкі). Дарэчы, народнае прыгожое, зручнае, якая б адначасова з эстэтычнымі якасцямі мела б і практычнае значэнне, альбо толькі дзіўныя глядачоў вычварнасныя формы? Варта ўлічыць запіс наведвальніка ў кнізе водгукаў: ён заўважае, што хатэласа б, каб вырабы майстэрняў мастацкага фонду былі прадстаўлены больш карыснымі і рэальнымі рэчамі. Тыя ж, якія тут выстаўлены, нагадваюць абстрактнае мастацтва.

Некаторыя тлумачаць, што гэтыя рэчы можна выкарыстаць як сувеніры для падарункаў іншаземцам сябрам. Але ж такая рэч не прадстаўляе сапраўднага твару беларускага мастацтва. Гэта хутчэй капіраванне захаднага мастацтва. Нахай правільна зразумоць нас аўтары гэтых выра-

баў і кіраўнікі мастацкага фонду. Мы зусім не супраць развіцця пералічанай вытворчасці. Але нашаму народу патрэбна сапраўдная мастацкая кераміка, а не халтура.

Віцебскія дываны заслужана карыстаюцца поспехам не толькі ў нашай рэспубліцы, але і за яе межамі. На выстаўцы таксама прадстаўлены прыгожыя ўзоры. Але чаму калі іх так мала глядачоў? Прычына аглядаюцца ў тым, што віцебскія майстры не прадставілі нічога новага. Часам дываны ўжо занадта ператраўжаны беларускім арнаментам. Відзяць, майстры лічыць, што арнамент лепш за ўсё падкрэслівае іх асабістае каларыт. А між тым арнамент, які і іншае ўпрыгожанне, павінен выконваць службовую ролю. Ускладненне малюнка толькі вядзе да падаражэння вырабу.

Мастацкае ўпрыгожанне некаторых рэчаў не вельмі ўдалае. Так, напрыклад, мастакі аўтовай фабрыкі імя Тальмана таксама аздобілі дзілічкі чаравікі беларускім арнаментам, але зрабілі гэта без належнага густу. Між тым яны прапаноўваюць глядачам як лепшыя ўзоры аўтку для дзяцей.

З паліпавненнем дабраўты нашага народа павялічваецца попыт на прыгожае адзенне. Але работнікі швейнай прамысловасці чамусьці вырашлі, што прыгожыя рэчы можна вырабляць толькі з дарогі тканіны. На выстаўцы паказаны апошнія мадэлі жаночай і мужчынскай вопраткі, вытворчасці мінскай арцелі «Новы шлях». Гэтыя рэчы сапраўды выкананы на належным узроўні, але ж яны вельмі дарагія. Унікае пытанне, ці варта іх дэманстраваць як дасягненне? Ці не лепш было б паказаць лепшыя ўзоры з больш танных матэрыялаў? На жаль, такія, калі і сустракаюцца, дык не спыняюць увагі глядача. Чаго, напрыклад, варта мужчынскай курткі з замком «малюнка», выкананай ў Мінскім доме мадэль? Работа грубая, фасон астарэлы. Кішні папрышываны, нібы латкі.

Не лепш і з дзілічым адзеннем. На выстаўцы наогул не паказана адзенне для падлеткаў. Ствараецца ўражанне, што адзеннем для дзяцей ніхто не цікавіцца. Тыя ж ўзоры, якія выстаўлены, зроблены (за неважлікім выключэннем) вельмі прымітыўна.

У Мінску існуе швейна-мастацкая лабараторыя Белпрамсавета. Яна таксама прадстаўляе свае ўзоры на выстаўцы. Дзілічкія рэчы, выраблены ў гэтай лабараторыі, прыгожы і танныя. Мы пацікавіліся, чаму мадэлі распрацаваны ў лабараторыі, але не ўкараняюцца ў вытворчасць? Аказалася, што гандлёвыя арнаменты бацця рызыкаваць, не прымаюць новых мадэлей, яны даюць заказы толькі на тое, што ўжо апрабавана.

Вядома, што з такім становішчам нельга пагадзіцца.

Раздзел дзілічкіх цацак нехта з прысутных назваў «магазін застарэлых тавараў». Хоць гэта і непрыемна для стваральнікаў гэтых рэчаў, але наведвальнік мае рацыю. Узоры дзілічкіх цацак, якія паказаны на выстаўцы, сапраўды напамінаюць нешта даўно аджыўшае.

Пягледзячы на ўсе выказаныя недахопы, выстаўка прыкладнога мастацтва вельмі карысна, патрэбна. Яна дае магчымасць абмяняцца думкамі з работнікамі мастацкай прамысловасці па тых ці іншых пытаннях творчасці. Выстаўка з'явіцца стымулам для далейшага развіцця прыкладнога мастацтва.

Л. ДРОБАЎ.

НЕБЯСПЕЧНАЯ ПАЛІТКА

Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі пан Эйзенхаўэр заявіў, што палітыка амерыканскіх самалётаў са шпіёнскімі мэтамі над нашай радзімай з'яўляюцца часткай дзяржаўнай палітыкі Злучаных Штатаў. Трэба проста сказаць — небяспечная гэта палітыка! Мы ўжо адну такую палітыку бачылі. Яе ў свой час праводзіў Гітлер. Ён таксама не лічыў патрэбным павяжаць чужую тэрыторыю і быў аматарам залучыць сваю лану ў чужую кішню. Дарэмна пан Эйзенхаўэр так хутка забываў, што сам змагаўся супраць гітлераўскай авантуры...

Савецкія людзі — мірныя людзі. Мы вазьваць ні з кім не збіраемся.

АДНАДУШНА І СУРОВА

У прасторнай светлай аўдыторыі опернага тэатра сабраліся студэнты і выкладчыкі Мінскага мастацкага вучылішча.

Мітынг адкрыў дырэктар вучылішча Іван Рыгоравіч Красневіч. Ён гарача адрывіў залу М. С. Хрушчова, зробленую ў Парыжы кіраўнікам трох заходніх дзяржаў, і асудзіў вераломства амерыканскіх заправілаў.

Затым выступіў студэнт другога курса Аляксей Зінчук.

ВЫДАТНЫ БЕЛАРУСКІ ЭТНОГРАФ

У маі спаўняецца 50 год з дня смерці выдатнага беларускага этнографа Мікалая Іжаўлевіча Нікіфароўскага.

М. Нікіфароўскі належыць да той плеяды беларускіх нацыянальных інтэлігенцаў другой паловы XIX і пачатку XX ст., якая была выклікана да актыўнай дзейнасці ростам нацыянальнай самасвядомасці беларускага народа ў перыяд развіцця капіталізму. Як І. Насовіч, Я. Раманаў, Я. Барскі і многія іншыя выдатныя прадстаўнікі пераважна дэмакратычнай культуры, Нікіфароўскі ўсё сваё жыццё аддаў справе вывучэння этнаграфіі, фальклору і гісторыі Беларусі. Ён абуджаў нацыянальную самасвядомасць беларускага народа і выступаў супраць фальсіфікатаў яго гісторыі.

1902 г.), у сувязі з часовам пераходам у Маладзечанскую настаўніцкую семінарыю, працуе да канца жыцця настаўнікам падрыхтоўчага класа мужчынскай гімназіі, «нібы акадэмічнай» на гэтай пасадзе.

Памёр Нікіфароўскі 28 мая 1910 г. З 43-гадовай яго педагогічнай дзейнасці 33 гады прайшлі ў Віцебску.

Першыя крокі па этнаграфічным вывучэнню роднага краю Нікіфароўскі робіць яшчэ ў сярэдзіне 60-х гадоў, калі ён быў у Віцебскай духоўнай семінарыі. З'яўленне ў Віцебску ў 1867 г. вядомага ўжо

Мікалай Іжаўлевіч Нікіфароўскі нарадзіўся 5 мая 1845 г. у сьле Вяшня Суражскага павета Віцебскай губерні ў сям'і паркунага званара.

У 1867 г. закончыў Віцебскую духоўную семінарыю. Пасяда свецка-навуковага малага ўдзела, таму ён дадаткова прайшоў настаўніцкія курсы і атрымаў месца настаўніка Лоўжанскага народнага вучылішча ў гэтым жа паветце.

Малады настаўнік адразу ж сустрэўся з вялікімі цяжкасцямі. Не маючы грошай, першыя гады ён літаральна галадаў і ляпаў на вострыя крывыя пазней, у 1872 г. ён пісаў: «Такое сістэматычнае мардананне слабе годамі, хопі і сьлёз з'ява даўка не крайняя, тым не менш я перакананы, што гэтыякі мне пачаць пераходзіць пераносіць роўна са мною выпрабаванне годамі. Зраўнуема, гэта прыносіць сваю карысць да вучэбна-выхавальнай справы, што не забавіцца мудра прымая: «смысл галаднага не разумее».

Але ўласныя нястачы менш хвалялі маладога настаўніка. Яго да глыбін думкі абуралі варожыя атэістычныя пануючыя класы і мясцовай царквы адміністрацыі да народнай асветы. «Тыя навакольных мясцовасцей... пісаў ён, — г. зн. больш буйная землеўладальніцкая, махнуць рукі, раз скажаў: «Мужына колкіні ні абмаваў мядом, ён усе робіць даўце пахне», дробныя з іх фамільяры называлі сельскае вучылішча «журжыцкай школай», а іншы раз, жартачы, і «мужыцкай універсітэтам».

Заручыўшыся такімі поглядамі, і тыя і другія адрыві і ўзлёты давалі аразумець, што яны надала даўка ад усялякага ўдзелу ў інтарэсах сельскай школы».

У 1871 г. Нікіфароўскі пералязла ў Віцебск, дзе працуе настаўнікам прыходскага вучылішча і пра сумяшчэнно выкладаў рускую мову і гісторыю ў Віцебскім павятовам вучылішчы. Адначасова рыхтуе агляды на вядомыя настаўніцкае рускай мовы павятовага вучылішча, які і дае ў 1876 г. Пасля яго пераходзіць настаўнікам падрыхтоўчага класа Свіслацкай настаўніцкай семінарыі. У 1882 г. Нікіфароўскі зноў вяртаецца ў Віцебск і тут з невялікім перапынкам (1900 —

яшчэ і сёння — каштоўная крыніца для ўсебаковага вывучэння побыту народа, яго матэрыяльнай і духоўнай культуры.

З асаблівай нянавісцю да прыгнятальнікаў Нікіфароўскі малое пажыццё становіцца годам напружанага раформы 1861 г. Паднявольная праца на пана, жудасная здзекі з прыгонных, голад і жабрацтва — усе гэта аўтар мужна выкрывае і бічуе віноўнікаў гэтых бедстваў народа. Свае назіранні і вывады аўтар пацвярджа канкрэтнымі прыкладамі з жыцця народа ў тым часе і вытрымкамі з вусна-паэтычных твораў.

Нікіфароўскі папулярна твора, якія прасякнуты нянавісцю народа да прыгнятальнікаў, у якіх гаворыцца, што нярэдка прыгнечаныя зводзілі «крывавыя разлікі» з панамі. «Што пан, то й сабака», — такой трапнай народнай прымаўкай характарызуе аўтар адносіны прыгнечанага да эксплуатацыйнага.

Цяжкі эканамічны і духоўны прыгнет народа трымаў прыгоннага ў цэнтры і непісьменнасці. Таму Нікіфароўскі зусім прамерна гаворыць, што прыгонны «толькі і бачыў святла, што ў вакне».

Амаль на ўсіх сваіх працах аўтар прасочвае жыццё народа на працягу ўсёй другой паловы XIX ст., паказвае тым зменны, якія прынеслі капіталізм. Выключна добра паказана класавая дыферэнцыяцыя вёскі ў перыяд капіталізму, жабрацтва большасці сялян і ўзбагачэнне кулацкай праслойкі.

Навуковыя працы вучонага прасякнуты глыбокай любоўю да свайго радзімы і народа, жаданнем дапамагчы яму ў яго горы. «Разам з земляком», — піша ён, — я гарю з прычын склаўшыся непаладка, і калі не магу дапамагчы апошняму матэрыяльна, дык не адмаўляю ад падачы маральнай падтрымкі».

Чырвоны нотаў працэс працы Нікіфароўскага праходзіць імкненне абудзіць нацыянальную самасвядомасць беларускага народа, жаданне абараніць яго ад рэакцыйных вытокаў розных фальсіфікатаў гісторыі. Асабліва абуроніў аўтара «творы», у якіх рабіліся спробы паказаць беларусаў як людзей, задаволеных сваім прынятым лесам, як людзей неадарваных і хлібных. Ён гаворыць, што такія погляды на беларуса заснаваны на тэндэнцыі атэістычнасці і хулістваў звестка. «Вольнае знаёмства з тым да бытам і жыццём», — піша аўтар, — непрадузяты погляд могуць сказаць зусім іншыя».

Нікіфароўскі па канкрэтным матэрыяле паказвае, што беларускаму народу ўласцівы высокі аэстэтычны густы, імкненне да прыгожага, да музэальнага і г. д.

Асабліва каштоўны навуковыя даследаванні Нікіфароўскім матэрыяла былі народнае. Ён упершыню ў гісторыі беларускай этнаграфіі дае такую разгорнутую, усебаковую і падрабязную характарыстыку ежы, адзення, жылля, гаспадарчых пабудов, прылад працы, вытворчай дзейнасці і грамадскага быту беларускага сялянства.

Нікіфароўскаму належыць самы буйны лічы і на сённяшні дзень зборнік беларускіх частушак (2356 частушак), якія ён сабраў з 1860 па 1905 г.

Шарг буйнейшых прац Нікіфароўскага прысвечаны вывучэнню перахадзіць дахрысціянскіх вераванняў. Яго навуковае спадчына даволі багатая і разнастайная.

«Раскрытая кніга жыцця», якую можа чытаць толькі той, хто з'яўляецца родным сынам свайго народа, — востра галоўная крыніца, якая давала багаты матэрыял для навуковай дзейнасці вучонага.

Беларускія савецкія вучоныя і пісьменнікі знаходзяць у працах Нікіфароўскага багаты матэрыял з жыцця народа і яго культуры ў дараваляючых час.

В. БАНДАРЧЫК, кандыдат гістарычных навук.

ТВОРЧАСЦЬ МАЛАДЫХ

І сёння Андрэй прыйшоў дамоў позна. Ужо каторую ноч Вольга не можа вока звесці сына, адзінаго сына, і той — у яго толькі ўдаўся! — пра бацьку забыўся, маці не слухае.

— Ну і дурная, нічога ты не разумееш! — Андрэшка, — нібы базыва падала голас маці. — Ты зноў ад яе?

— Што адказаць маці, Андрэй не ведаў. «Эх, мама, мама! Няўжо ты не была маладая? Быў бы бацька, з ім бы працей бліжэй да гаварыць».

— Маці паўсміхнулася, і рукі яго абвілі. Памачуў некалькі хвілін. Потым дайшоў да ложка і ўпаў. «Быў бы бацька, — падаму яшчэ раз. — Эх!»

...Гэта было больш дзесяці год назад. У Лісках руйнаваліся справечныя межы, сяліне адракаліся ад вузкіх палосак. Але былі і такія, што гаварылі: «Свая зямля леей накармы, чым калгасная». Завадатарам у іх быў Дзямян...

— Хутчэй мяне закупаюць у сярую зямлю, чымся палоску бацькаўскаю ў калгас аздам.

Дзямян пабудоваў добрае гумно, хлявы, пасадзіў сад. Калі ў бацьку не толькі ля сябе, але і для сябе дзяцей. На бедных глядзеў з пагардай. Заўсёды Івана, суседа свайго, папракаў:

— У цябе нічога свайго і не будзе, апроч дзяцей.

Вядома, Іванова жыццё складалася інакш. У бацькі было многа дзяцей. Іван — старэйшы. У роднай вёсцы пры панах гаравалі. А калі Саенская ўлада зямлю дадала бедным, у кулакоў яе адабралі, дык як жа Івану было стаць у бакі ад народнай справы? Ён сам першы ў калгас уступіў і пачаў памагач зямлю абаругальніц, новае шчасце сянь. Потым у партыю яго прынялі, аспэтарам выбраў. А Дзямян хлеб пагнаў, каб дзяржавае не здаць. Нават каля абнаўіў, і гняды ніж вышчэўні-серад лета.

Сам сябе шкандзіў, — гаварыў Іван Дзямян.

Дзямян мачуў, адно калочны позіраў глядзеў на суседа. А праз год Івана старэйшы калгас выбраў. Ну, а Дзямян кося глядзеў на калгас, Іван прапанаваў, каб тым, хто не ідзе ў калгас, забараніць каровы і коні пасвіць на грамадскім выгале. А потым і соткі з вялікім садом у Дзямяна абразаў за нявыплату падатку, гумно і спіран у калгас забралі. Дзямян мусіў пакінуць Ліскі і на развітанне сказаў Івану:

— У сярэе дошкі на тваю дамавіну ляжыць. — Мне і не гэта пагражаў, — адказаў Іван і махнуў услед рукой. — Ідзі, можа, хутчэй выдурнець. Будзець шчы праціна да нас у калгас.

...У той вечар позні закончалася сесія сесія Савета. Іван прыйшоў дамоў за поўнач, Вольга паставіла на стол гарлач малака і паклала хлеб. Іван вачэрэў і пачаў, як сын Андрэй, каго хлопчык у той час хварэў на адзёр. Вольга сказала, што хутка падмысца, яго смаяць і цікавіць, ці хутка татка прыйдзе, і, не дачкаўшыся, заснуў.

Раптам страў, Іван пахнаўся. Другі страў пагасла ляма, і ён упаў.

На трэці дзень завілі зламчыца. То быў Дзямян. А паранены бацька ляжаў у бальніцы. Андрэшка хацела адпомсціць — хто ў яго бацьку страў? А праз некалькі дзён ён пачуў, што тако іправа яго судзіць, судзіць не дзе небузда, а ў вёсцы, каб усе бачылі. Хлапчук, хоць яму неспага было ўзнаміца з паселі, пабег туды, дзе ішоў суд. Не дабегшы да таго дома, каля якога было многа людзей, Андрэшка ўбачыў на рагу вучыць дзячынкоў, якія плакалі.

— Чаго ты румязе? — зыптуў Андрэшка і даў: — Гэта ж зламчыца судзіць, ён у майго бацьку страў, а ты плачаш...

ДЭКАДА ТВОРЧЫХ СПРАВАЗДАЧ

У Мінску праходзіць трэця традыцыйная Дэкада творчых справаздач калектываў мастацкай самодзейнасці Палаца культуры прафсаюзаў Беларусі. Перад глядачамі выступілі харавыя і танцавальныя калектывы, сімфанічны аркестр і аркестр народных інструментаў, балетная група, спевакі, акрабаты, аматары мастацкага чытання і г. д.

На адмыслах: 1. Яна студэнтка Інстытута народнай гаспадаркі Галя Галюк.
2. Беларускаю польку «Козыры» выконвае калектыву народнага танца. Фота Ул. Крука.

АДЗІНЫ СЫН АПАВЯДАННЕ

Валянціна АЛІФЕР.

Дзячынца заплакала яшчэ мацней. — Ну і дурная, нічога ты не разумееш...

...Андрэй прыўзняўся з ложка. А маці сядзела на печы, падпершы рукою шыку, аздаецца, чакала адказу на сваё пытанне: «Ты зноў ад яе?»

— Мама, — ён падыйшоў бліжэй да маці. Яна злезла з печы. — Мама, зразумей мяне, мама...

Маці заплакала. Андрэй здагадаўся, чаго яна плача. Дзямян, Марусін бацька, праз акно талі страў. Не забываецца гэта і праз гады. Андрэй усё памтае, як бег па вуліцы, а на рагу стаяла Маруся і плакала, што судзіць яе бацьку... А цяпер Андрэй ходзіць да яе. Жыць не можа без Марусі. А маці гэта няспецна балоча.

— Сынот, ты быў у яе? — Што ж, Дзямяна засудзілі на многа год, а ў бацькі Андрэй доўга не гаілася рана, і праз год ён памёр.

— Мама, мама! — І Андрэй нічога не можа больш сказаць. Ён кажае Марусю і любіць сваю маці.

Андрэшка маці пасля смерці мужа стала хварэць на сэрца.

Андрэй Андрэй пераганяў трактар з поля на поле і, сумніваючыся каля свайго дому, забег у хату напіцца вады. Заўсёды, бывала, калі корпалася то на кухні, то на двары. На гэты раз яна, лойкачка, ляжала ў паспелі і ледзьве дыхала. Твар абвіла, вочы перухомыя і абмыканыя.

Андрэй спадохся, бо ведаў, што ў маці сардэчны прыступ. Хутчэй трэба да ўрача. Ён выскачыў на вуліцу і пабег да канторы калгаса. Калі праўдлівы было людзі. Хлопчы і дзячынцы абіраўся ладзіць канцэрт. Была сярэд іх Маруся. Студэнтка мелынскага інстытута, яна прыехала на каникулы. Калі Андрэй пачаў звацца ў бальніцу, Маруся счытала: «Што з маці?» Да гэтага Андрэй не гаварыў з Марусей. Калі сустрэўся, успамінаў яе бацьку, зламчыца, і ў яго ўзнікаў хутчэй падала да хворай.

Цяпер ён сказаў, што ў маці сардэчны прыступ. Маруся моўчы выбегла з канторы... Андрэй нават не звярнуў на яе ўвагі. Выбегла — і ўсё. Але Маруся ведала, чым хварэе Андрэшка маці. Яна ўзяла дома неабходныя прэпараты і хутчэй падала да хворай.

Андрэшка маці ляжала на ложку. Ёй было цяжка. Спраўды, у яе быў сардэчны прыступ.

Праз гадзіну прыехала ў вёску хуткая дамога. Андрэй і Маруся на ганку сустралі ўрача. Вольга ўжо адчувала сябе лепей. Пакуль чакаў ўрача, ён памгла Маруся.

З тае пары Андрэй пачаў прыглядацца да дзячынцы. Нешта асаблівае заўважаў у яе вачах, гарворчы. Зірне, бывала, яна на яго — губляец Андрэй. Вочы праніклівыя, шырыя, добрыя, аздаецца, нічога не хавае ад яе. І гаворыць у яе халі ціха, але ўпэўнена. У кожным слове стоіць шыракі, колкі прыгажосці ў твары, у вачах, у паходцы.

Андрэй ледзь у клубе ставіў спектакль «Паўлінка». Маруся хораша выконвала ролі. Пасля спектакля Андрэй хацеў праводзіць Марусю, ды падумаў: «Не! Людзі скажуць, што сын бацьку прадаў, захаваў у дамку забойцы».

Да раніцы думаў Андрэй: нужо Маруся вінаватая, што такі быў яе бацька? Ён зрабіў зламчыца — ён і пакараны.

Маруся ўсё скончыла інстытут. Казалі, што яе накіравалі працаваць у новы калгасны медпункт, які не забывае адкрыць. Яна прыгожая дзячынца, добры чалавек. І будзе лячыць нашых людзей.

Адзяленне Таварыства польска-савецкай дружбы

У Брэсцкім Доме прафсаюзаў адбылася канферэнцыя па стварэнню абласнога аддзялення Таварыства польска-савецкай дружбы.

З дакладам «Аб стварэнні Брэсцкага абласнога аддзялення Таварыства польска-савецкай дружбы і яго задач» выступіў першы намеснік старшыні аблвыканкома М. Крыштофавіч.

У сваім выступленні дацэнт Брэсцкага педінстытута кандыдат філалагічных навук У. Калеснік сказаў:

— Дружба паміж польскім і савецкім народам мае вялікія традыцыі. У Беларускага народа вырасла цікавасць да польскай культуры.

На канферэнцыі выступіў таксама старшыня абласнога савета спартыўна-тэатральнага і арганізацыйнага т. Грыгор'еў, уроч т. Каралёва, дырэктар сярэдняй школы № 1 т. Літвінава, член прэзідыума Таварыства беларуска-польскай дружбы т. Герцік.

Усе яны гаварылі аб дружбе паміж польскім і савецкім народам, аб культурным абмене паміж працоўнымі Брэсцкай вобласці і Люблінскага ваяводства.

На канферэнцыі была прынята праўдлівае новае таварыства. У склад яго ўвайшлі старшыня Пружанскага райвыканкома т. Букура, зямельная културна-адукацыйна з'яна з Камянецкага раёна Герой Сацыялістычнай Працы т. Белавец, старшыня калгаса «Чырвоныя пагранічнікі» Высоўскага раёна т. Бядулін, загадчык кафедры Беларускай літаратуры Брэсцкага педінстытута т. Калеснік, начальнік абласнога ўпраўлення культуры т. Шаўчук, артскага Тэатра імя ЛКСМБ т. Старажэва і інш.

Старшыня Брэсцкага абласнога аддзялення Таварыства польска-савецкай дружбы выбран намеснік старшыні аблвыканкома дпутат Вярхоўнага Савета БССР М. Крыштофавіч.

КАНЦЭРТ СПЯВАЧКІ

У канцэртнай зале Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі адбыўся сольны канцэрт маладой валакістай Галіны Геінай — практыканткі па класу сольных спеваў старшага выкладчыка Н. Навіцкай.

Г. Геіна некалькі год таму назад скончыла Беларускае Дзяржаўнае кансерваторыю па класу сольных спеваў прафесара Э. Віціна як мецэспранка і паступіла на працу ў Беларускае дзяржаўнае філармонію.

У час працы, калі спявачка даявоўла многа выступала ў канцэртах, голас яе значна ўзмацнеў. Але Г. Геіна зноў прыйшла ў сцэну навукальнай установы, каб далей займацца ўдасканаленнем голасу ў вопытнага педагога-вакаліста Н. Навіцкай. І вост Г. Геіна выступіла на канцэртзе перапад слухачамі.

Першае аддзяленне канцэрта складалі такія шырока вядомыя творы, як арцыя Агітні з оперы А. Багатырова

«У пушчах Палесся», арцыя Кумы з оперы П. Чайкоўскага «Чаралейка», арцыя Леанору з оперы Вердзі «Трубадур» і адзін з віртуознасці твораў савецкай вакальнай музыкі «Канцэрт для голасу з аркестрам» Р. Гліера (1-я частка).

Праграма другога аддзялення ў асноўным складалася з твораў заручбных кампазітараў: выконвалася арцыя Агаты з оперы К. Вебера «Чароўныя стралок», два творы іспанскага кампазітара дэ Фалья — «Хота» і «Сегедылья», каваціна пажы з оперы Мейербера «Гугеноты». Прагучалі і адна з лаяжых оперных арый — арцыя Аіды на берэзе Ніла з аднайменнай оперы Вердзі. Спявачка выканала таксама романс С. Рахманінава «Калі майго акна» і іншыя творы.

Партыю раяў у канцэртзе выканаў прафесар кансерваторыі І. Палф'еў.

Г. ВАСІЛЬЕВ.

МАСТАК - ПЕДАГОГ

Выкладчык чарчэння і малявання Рэчыцкай сярэдняй школы Л. Абрамовіч — самадзейны мастак.

Яго каршыні ўпрыгожваюць залу рэвінгару краязнаўчага музея. У абласным Доме народнай творчасці ёсць таксама яго творы. На Усеаюнавай сельскагаспадарчай выстаўцы экспанавалася карціна «Фруктовы сад».

Абрамовіч ужо трынаццаць год працуе мастаком. У школе ён прышчыпае навуцным эстэтычным густы, вучыць дзяцей не толькі маляваць, але і знаёміць іх з апаветленай літаратурай, з творчасцю мастакоў, з паспелымі кампазіцыямі.

Л. Абрамовіч кіруе гуртком юных мастакоў пры Рэчыцкім доме пільнаравы. Былы член гуртка Леанід Панаўніч, які скончыў керамічнае аддзяленне пры Ленінградскім інстытуте прыкладнага мастацтва, стаў майстрам па кераміцы. Гурткоўца Віктар

Госці Гомеля

Гомель наведала група крымскіх артыстаў Украінскай дзяржаўнай філармоніі. На сцэне Палаца культуры чарчынніцкай ім Ул. І. Леніна госці паказалі эстрады агляд. У праектывалі прынялі ўдзел артысты Л. Фралоў, Г. Цвілюк, Л. Чужбынін, Н. Коблаў, Л. Соніна і інш., а таксама эстрады квартал «Лята».

Гамельяне шлёпа суграўлі выступленні крымскіх артыстаў.

Паказам музычнай драмы М. Старажэва «Ой, не хадзі, Грыш, ды ва вачерніцы» пачаў у Гомелі свае гастролі драматычны абласны украінскі музычна-драматычны тэатр ім Т. Шаўчэнка. Украінскія артысты прабудуць тут 15 дзён. Яны пакажуць спектаклі «Чаму ўсімкілас зоркі» А. Карнейчука, «Сурова аповесць» Ф. Вольнага, «Аталака-Палтаўка» І. Катлярэўскага, «Запарожца за Дунаем» С. Гулака-Аршмоўскага і інш.

Літаратурнае аб'яднанне

Пры рэдакцыі латвійскай раённай газеты «Ленінскі сцяг» створана літаратурнае аб'яднанне, якое ўзначаліў латвійскае паэтка Амілія Паўлюска.

Аб'ядноўся першае пасаджэнне. На ім разгледжаны дасягненні ў рэдакцыі апаветленай «Памылка брыгадыра» Л. Маеўскага і «Нічаснае адарэнне» А. Зароўскага.

Лепшыя творы пачынаючых літаратараў будучы друкаваць у раённай газеце.

Пятро КРУК, настаўнік.

Галоўны рэдактар Янка ШАРАХОЎСКІ. Рэдакцыйная калегія: Заір АЗГУР, Аляксандр БУТАКОЎ, Кастусь ГУБАРЭВІЧ, Васіль ІВАШЫН, Аркадзь МАРШЫНОВІЧ (адказны сакратар), Пятро ПРЫХОДЗЬКА, Раман САБАЛЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), Мікола ТКАЧОЎ, Іван ШАЦІЛА, Рыгор ШЫРМА.

Канферэнцыя чытачоў

У Жыткавіцкай раённай бібліятэцы правялася канферэнцыя чытачоў па раманы «Даль палаява» Т. Хадкевіча.

Аб галоўных героях твора расказала настаўніца Жыткавіцкай сярэдняй школы т. Апоў. Выкладчыца т. Крыўчынчук спынілася на жаночых вобразам рамана.

І. НОВІКАЎ.

Работы самадзейных майстроў

У Лагішынскім раёне падзелены вынікі раённай выстаўкі выяўленчага мастацтва, якая праходзіла ў Дзеве культуры. На выстаўцы былі прадставлены 144 работы самадзейных майстроў.

За лепшыя творы журы выстаўкі прысудзіла прэміі. Дзесяць экспанатаў адабрана на абласную выстаўку.

М. БАГДАНАЎ.

РЭХА У ЛЕСЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.).

— Не выйдзе з цябе сумленнага гаспадару. Падыходзіш ты да справы не з таго канца. Пра выгледу больш дбаеш.

— Вось табе і маеш! А сам ты дзеця чаго стаў лесніком?

— Не для выгледу, — гарача запратаставаў Павел Кузьміч. — Я нават не карыстаюся поўнацю тымі заняткамі прывельямі, якія нале